

1213

SUPPLEMENT TO THE MYSORE GAZETTE.

ಮೈಸೂರು ಗಜೆಟ್. ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟ್.

Published by Authority.

BANGALORE, SATURDAY 15th FEBRUARY 1868.

MISCELLANEOUS PAPERS.

REPORT OF THE COMMISSIONER FOR INVESTIGATING
RAVAGES OF THE BORER IN COFFEE PLANTATIONS
OF MYSORE AND COORG.

No. 5.

To—The Secretary to the Commissioner
of Mysore and Coorg.
Dated Veerajenderpett, 2nd December 1867.

I have since the 12th November been engaged in
investigating the ravages of the borer in Coorg.

8. In the neighbourhood of Mercara, my atten-
tion was directed to another insect called the "ringer,"
which has done a good deal of damage on some estates.
It chiefly attacks young plants, and lives in the ground
at the foot of the stem, coming up during the night
feeding on the bark. When a complete circle of
bark is thus destroyed, the whole of the plant above
that point dies, but the root throws up shoots which
soon become productive. The "ringer" seems
identical with the black grub of Ceylon plantations,
which is the larva of the dart moth. It or a nearly
similar species is also well known to the English farmer,
and is very destructive to corn and other crops.

9. From Mercara I proceeded to this station, and
since then have been busily engaged in going over estates,
from the information thus collected, and obser-
vations made, find that a great deal of what has been
said in the newspapers regarding the borer is
correct.

10. Some of the estates lying west of Veerajpettah
suffered a great deal from the borer, while those
to the south and south-east beyond Periambody, have

escaped. On the Periambody estate the insect has been
very active, while on the adjoining one of Curria Mulay
on the left of the Cannanore road, I have not as yet
found a single tree containing white borer, and the
owner Mr. Bussu believes that his property is free from
the pest.

6. In a native garden in Veerajpettah I found 20
years old stems in which the borer had been observed
at work for 5 years at least; and various Coorgs have in-
formed me that they have noticed the borer occasionally
during the last 8 or 10 years. Two gentlemen engaged
in planting have also told me, that they now and again
found borer in coffee trees upwards of 4 years ago.
In many of the native gardens near this I find that
some rodent (probably the coffee rat) has begun to
destroy the pupae and beetle of the borer, by cutting
down, and extracting them for food. Red ants also
to a small extent prey on the larva and pupa.

7. I am now trying to discover whether the white
borer did or does exist in indigenous trees, as such a
discovery might lead to some valuable results.

8. On some estates I have found the red borer
prevailing. It also is capable of doing a vast amount
of damage, as I have found stems 1½ inches in diameter
completely destroyed by it, but fortunately it has not
as yet appeared in such numbers as to cause any anxiety.
It appears to be the larva of a moth, and I am at present
watching several of the insects in order to identify it.
Unlike the white borer its presence in a plant can invari-
ably be detected, as it makes a visible hole in entering
the stem, and discharges from this every night a little
pile of pellets of wood dust.

I have not as yet ventured to recommend any
preventive for white borer, beyond the removal and des-
truction by fire of affected trees as soon as the pre-

315
 sence of the insect can be detected. When the roots have been tunnelled they should also be removed, but when safe the stem may be cut across with a saw, a few inches above the ground, and the stump will then throw up shoots that will bear coffee in two years. In this way a considerable percentage of trees may be saved to the planter. Some of them are carefully following this system, but others are allowing the pest to have its own way. I think this would form a fit subject for the consideration of the local planters' association, with a view to a general combination for the destruction of bored plants being organized, and I intend to bring the matter at once to their notice through the president of the association. The question has been asked at me several times, "whether the Government could not order the owners of estates to destroy plants containing borer." It does not appear to me that such an order could be safely issued or carried out, but I submit the matter for the consideration of the Commissioner. In case however an estate owner may have abandoned his property on account of borer, I think it would be highly desirable and quite practicable for the Government to adopt some measure that would effect the destruction of the plants, and trust the Commissioner will give the matter his consideration.

I have, &c.,
 GEO. BIDIE, M. D.,
*Commissioner for investigating the
 ravages of the Borer.*

*From the Commissioner for investigating the ravages
 of the Borer in coffee plantations of Mysore and
 Coorg,—to the Secretary to the Commissioner for
 Mysore and Coorg, No. 12—Dated Mercara 4th
 January 1868.*

SIR,

I have the honor to acknowledge receipt of yours No. 685—3 dated 12th December 1867, and to inform you for the information of the Commissioner, that I have now finished my tour of inspection in Southern Coorg, having seen there 38 estates belonging to Europeans, and a large number the property of natives. On the map of Coorg received from your office, I have marked the position of each of the former class of estates, indicating the presence of borer by yellow, and its absence by green color. I have also noted incidentally the eastern limit of the dense jungle and heavy rain-fall, the boundaries of the tract in which blackwood, mutti, honnè, ben-teak, &c., are the characteristic trees, the western limit of the teak district, and the boundary of the sandalwood zone; all of which will be indicated by colored lines on the map.

2. The subject of the effect of forest clearance on climate, and its bearing on the immediate matter of my enquiry, have also received due attention. I quite agree with the Commissioner that the destruction of forests in Coorg has had an influence in making the borer so pre-

valent and destructive to coffee. In other countries, such as America, as the clearing of the natural forests has gone on, insects destructive to trees and crops have vastly increased in numbers. In dense primeval wood, the conditions of light, heat and moisture are not favorable for the production of many of the insects injurious to cultivated plants; and besides, nature in such situations maintains enemies sufficient to keep them in check. When man comes in with his axe he disturbs this natural balance, and his fields and gardens suffer in consequence. No doubt also insects often attack cultivated plants when natural ones on which they used to subsist have been exterminated. Forest clearance would also seem to increase the number of many kinds of insects by producing various changes in local climate conducive to their multiplication. The Coorgs think that the borer used to live in the bamboo, but owing to the death of that tree throughout the district during the past year, it was no longer able to subsist in it, and has therefore attacked the coffee. This general dying out of the bamboo, they say, occurs once in 60 years—that being the term of its existence; but it seems strange that all the bamboos in Coorg should be so exactly of the same age as to perish in a single year. I am investigating these statements however, and will soon be in a position to say positively whether or not they are founded on fact. Some think that the borer has increased from the destruction or departure of insect-eating birds, consequent on the cutting down of forest. Any one accustomed to jungle life knows that very few birds exist in dense forest, and that if not disturbed they rapidly increase wherever there is a clearing under cultivation. The comparative scarcity of birds in Coorg is doubtless caused by the great amount of dense forest that exists, the severity of the monsoon, and the destructive propensities of the Coorgs.

3. In various jungle trees and in the orange, I have found larvæ which in appearance and mode of tunnelling have a strong resemblance to the coffee borers, but, as a rule, they differ from them in preferring dead to living wood. These and the coffee borers are all the larvæ of beetles or of moths. The white coffee borer (now so destructive) appears to belong to the genus *clytus*, but I defer naming it until I receive the opinion of entomologists whom I have consulted, as none of the entomological works that I have are of very recent date, and great changes have been made of late years in the group to which this beetle belongs. Most of the family are ligniperdous; thus we have the *prionus* that preys on trees in Europe and South America, species of *cerambyx* which attack the willow, aspen, &c., the *saperda* that bores into the pear and plum, the *callidium* which injures the fir, the *acolytus* so destructive to the elm and other hard wood trees, the *hylesinus* or ash-borer, the *tonicus*, a mite of a beetle that killed in one year a million and a half of pine-trees in Germany, the *hylergus* which kills the said branches of Scotch fir, the *platypus*

bits the oak, and many others. The measures been proposed for the destruction of these pests are applicable in the case of the coffee borer, excepting down and destruction of trees badly infested, ringing of the bark of sound trees with substances of the perfect insect, so as to prevent the deposit of eggs. A species of clytus, the clytus pictus, is a very destructive to the locust tree, and the woodpecker. Like the coffee borer it only attacks the living plant, but no effectual means appear to have been discovered for preventing its attacks. As to the other kinds of borers found in Coorg, there are many of moths. I am now watching the chrysomelid borer, which appears to belong to the genus of which there is an English species, the wood or wood leopard moth, which does a great deal of damage in plantations to the elm, ash, birch, and in gardens to the pear, apple, &c.; gardeners destroy the larvæ of the latter by inserting a flexible wire into its burrow, or by injecting a potent poisonous fluid called "gishurst compound." The red borer is well known on Ceylon coffee, but it is not very destructive and no particular measures have been proposed for getting rid of it. The "black grub" or insect that destroys the young coffee by gnawing off a ring of bark round the stem is, in my last, the larva of the agrotis or dart, which is called in Ceylon the "black grub."

Since my last report, I have found in coffee on estates growing under shade a small beetle belonging to the genus tomicus, which bores the young primary and secondaries causing them to turn black and the perfect insect is only about the size of a pin, and yet it does a great deal of damage to the fruit-bearing wood. I have also seen on some estates a very destructive to the foliage of the coffee, thus causing a considerable loss in crop.

I have made a pretty complete collection of mosses and lichens that grow on the coffee in Coorg, and will enter into the subjects of their cause, and prevention in my final report: I am now making microscopic preparations of the wood of coffee that have died from rot or other diseases, so as to see the changes that have taken place. Specimens from various estates have also been obtained, and hereafter when at leisure to investigate their composition.

The discovery of measures to destroy or prevent the ravages of the borer has, of course, formed the subject of my solicitude, and although the peculiar natural history are such as to throw serious obstacles in the way, still I hope to attain ultimately the object of success. The fact of the insect being in the perfect form in every month of the year, and the idea of being able to destroy it in

the winged state; and the circumstance of its living as a grub and pupa in the interior of the stem, renders it very difficult to attack it in either of these stages without destroying the tree. In the meantime, I would recommend the covering of the stems of the plants with clean fresh moss up to the terminal pair of primaries from the surface of the ground. The moss should be about 2 inches in thickness and secured with several bands of fibre, and if put on about the beginning of the monsoon, will live and become firmly banded round the stem in a short period, forming a mechanical barrier that would prevent the beetle from reaching the bark to deposit its eggs. The mowing would no doubt to some slight extent affect the health of the tree, but this would be largely compensated for by the protection that it would afford from so deadly an enemy as the borer. I believe too that although the eggs of the borer were deposited under the moss, its presence would prevent them from hatching. The manner of applying the moss here proposed, is exactly the same as that recommended by Mr. Melvor for the cinchonas, to increase the amount of alkaloids in their bark. Coal tar, pure, or diluted with fish oil, applied to the stems will also have the effect of keeping away the beetles, its smell being most offensive to all insects. I lately saw some trees to which tar had been applied nine months ago, and although exposed to the monsoon the coating had not lost its odour, and the trees looked very vigorous. I mention these facts because it has been said that the tar soon loses its smell, and is also fatal to the coffee tree. Lime wash has been used on some estates, but the great objections to its use are, that it is washed away by the first shower, and scales off when the tree is shaken by the wind. I believe a mixture of cow dung and clay, like that used by the natives for keeping the walls and floors of their houses, would be more permanent and perhaps as effectual; while it would be much cheaper.

7. Most planters seem inclined to grow on their estates trees to afford partial shade to the coffee and protect it from high winds. As a rule coffee will not grow in Southern Coorg on slopes with a S. W. exposure, the violence of the monsoon dwarfing or killing the plants. The scorching winds that prevail during the N. E. monsoon are also very injurious to the coffee. The trees most in favor for shade and shelter are the wild jack, the sand paper tree (ficus asperima), the atti mara (ficus glomerata), and the charcoal tree (spoma Wightii), all of which are indigenous, and spring up spontaneously. A good deal of English manure will be imported by planters this year.

8. It appears for various reasons desirable to introduce the cultivation of other plants beside coffee, into this province. Last year I sent to the Superintendent cuttings of the Chinese grass-cloth plant, which are doing pretty well in Mercara. I think the cocoa plant is also worthy of a trial, and have asked a small supply of seed from the dewan of Travancore.

9. The coffee crop has turned out better than was anticipated, and this agreeable surprise has led most planters to take a much more hopeful view of the future. I am happy to report too that the borer does not seem to be on the increase in south Coorg, but rather on the decline, as in most bored trees about 5 per cent of the insects found are dead. Still it is very difficult to arrive at a satisfactory conclusion as to the state of the pest at present, as the insect is for the most part in the winged state and not easily seen, and it is only as the dry weather begins to tell on the trees, that those tunnelled will show symptoms of the injury they have sustained. The rodent alluded to in my last continues to prey on the insect, cutting a hole in the wood so as to reach its tunnel. It does not appear however to frequent estates of large extent and free exposure, but to live in native gardens of limited size, in which there is some shade and abundance of cover in the shape of undergrowth. The rain-fall has been deficient in the bamboo district or eastern portion of south Coorg, and that and the exhaustion of soil have kept some of the crop from ripening properly, while the trees on some estates there are now losing their leaves and the ends of the primaries withering.

I have, &c.,

GEO. BIDIE, M. D.,

Commissioner for investigating the
ravages of the Borer.

ನಂಬರ್ ೫.

ಚಿಕ್ಕೋರಿ ವಿಷಯಗಳು.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ
ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳದಿಂದ ಫುಟ್ಟಾಗುವ ನಾಶಗಳ
ನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ಕಮಿಷನರವರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಸೆ ೧೮ ೬೭ನೇ ಇಸವಿ ದಿನದಿಂದ ತಾರೀಖು ೨,

ಮೊಕ್ಕಾಂ ವೀರಾಚಂದ್ರ ಪೇಟೆ.

೧. ನವಂಬರ್ ೧೦ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ
ಬೋರರ್ ಎಂಬ ಹುಳದಿಂದ ಫುಟ್ಟಾಗುವ ನಾಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು
ವಿಚಾರಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ.

೨. ಮಡಿಕೇರಿ ಆಜುಬಾಜುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ತೋಟಗಾರಿಕೆ
ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಾಶವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಂಥಾ "ರಿಂಗರ್" ಯೆಂಬ
ದಾಗಿ ಕುರುಳುಡುವ ಮತ್ತೊಂದು ಹುಳವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರ
ರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆನು. ಇವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಕ್ಕ ಗಿಡ
ಗಳಿಗೆ ತಗಲುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಬುಡದ ಅಡಿಯ ಸಮೀಪವಿರುವ ನೆ
ಲದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳು ಮೊ
ಹಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ
ತಿನಿಸಿ ಫೊಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವರ್ತುಲವು ನಾಶವಾದ ತರುವಾಯ ಇ

ದಕ್ಕೆ ಮೇಲಿರುವ ಗಿಡವೆಲ್ಲ ವಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ; ಪರಂತು ಈ
ಲವು ಕಾಲಗಳ ತರುವಾಯ ರೆಂಬೆಗಳು ಬೇರಿನಿಂದ ಬಿಗಿ ಕ್ರಮೇ
ಣ ಫಲವತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀರೋ ಬೇಕವ ತೋಟದೊಳಗಿನ
ಪಾರಬೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಅಪತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹುಳಕ್ಕೆ ಸ
ಮ್ಯಂಧವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ "ರಿಂಗರ್" ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಕಾಣುತ್ತ
ದೆ. ಇದು ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಸಮ್ಯಂಧ ಪಟ್ಟಿರುವ ಹಾ
ತಿಯದು ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ವಸಸಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಬಾಧಕವಾಗಿ
ರುವೆಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತೋಟಗಾರನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ.

೩. ಮಡಿಕೇರಿಯಿಂದ ಈ ಮಜಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋದೆನು. ಆಗಿ
ನಿಂದ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿ
ದ್ದೇನೆ. ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸ್ಕೂಪ್ ಪೇಪರ್
ಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ
ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಸಮಾಚಾರಗಳಿಂದಲೂ,
ಮತ್ತು ತನಿಖೆಗೊಂದಲೂ, ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತೆ.

೪. ವೀರಾಚ ಪೇಟೆಯ ಬ' ಪ್ಲಾಟ್ನಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ತೋ
ಟಗಳಿಗೆ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳಗಳಿಂದ ಬಹಳ ವಾನಿಯೂ ಫುಂ
ಟಾಗಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಪಿರಿಯಾಂಬಾಡಿ ಆಡೆ ಪಕ್ಷಣ ಪಾರ್ಕದಲ್ಲಿ
ಯೂ, ಮತ್ತು ಅಜ್ಜಿ ದಿಕ್ಕಿ ನಲ್ಲಿಯೂ, ಇರುವವುಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ
ಬಾಧೆ ಪಡಲಿಲ್ಲವು. ಪಿರಿಯಾಂಬಾಡಿ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈ ಹುಳವು ಬ
ಹಳ ಹೋರಾಗಿವೆ. ಪರಂತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾನ
ನ್ಯೂರು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಯೆಡ ಪಾರ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನಿಯಾನುಲೆಯ
ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವಿಗೂ ಬೆಳ್ಳಿ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಹ
ತ್ತೆದಂಥಾ ಫೊಂದು ಗಿಡವಾದರೂ ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು
ಈ ತೋಟದ ಸ್ವಂತ ಕರ್ತರಾದ ಮೆಸ್ಟರ್ ರೊಚಿ ಯೆಂಬವರು
ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಈ ಹುಳಗಳ ತೊಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪದಾದರೂ ಇ
ಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

೫. ವೀರಾಚ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೊಟ್ಟಿ ನೇಟದಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ
ನಿಕ್ಕಪ್ಪ ವಕ್ಷಕ್ಕೆ ೫ ವರುಷದಿಂದಲಾದರೂ, ಕೊರಿಯುತ್ತಿದ್ದ
ನ್ನು ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳಗಳಿಂದ ನೆ ಇದ್ದ ೨೦ ನ
ರುಷ ವಯಸ್ಸುಳ್ಳ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ
ಕೊಡಗು ಬೇರಸ್ಥರು ಕಳೆದ ೪ ಅಥವಾ ೧೦ ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಕಾ
ಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಮೋರೆಯೆಂಬ ಹುಳವನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದ
ವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟುಕ್ಕಾಗಿರುವ ಇಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ
ಮನುಷ್ಯರು ತಾವು ನಾಲ್ಕು ಸಂವತ್ಸರಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಹೆಚ್ಚಾದ
ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಕಾಫಿ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ನೋಡಿದವರಾಗಿ
ನನಗೆ ಬೋರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ನೇ
ಟದ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೊಡೆಂಬೆಯಾನೇ (ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಾಫಿ
ಇಲಿಗಳು) ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳಕ್ಕೆ ರೀತಿದ ಬೀಟಲ್ ಯೆಂಬ
ವ ಅಪತ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಟ್ಟುಕ್ಕಾಯುವವನ್ನು, ಆದಾರಕ್ಕಾ
ಗಿ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ನಾಶ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಕೆಂಪು ಇ
ರುವೆಗಳು ಸಹಾ ಲಾರವಾ ಮತ್ತು ಪುಟ್ಟುಕ್ಕಾಯುವ ಹುಳಗಳನ್ನು
ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ.

೩. ಬಿಳಿ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಸ್ವದೇಶದ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಥವಾ ಈಗ ಇದ್ದೆಯೋ ಯೆಂಬುವದನ್ನು ಕುರಿತು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಯಾತಕ್ಕಂದರೆ ಇಂಥಾ ವಿಚಾರದಿಂದ ಬಹು ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾದ ಫಲ ವುಂಟಾಗುವದು.

ಕೆಲವು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಧ್ಯಲತೆಯಲ್ಲಿ ೧೧ ಅಂಗುಲಗಳು ಘನವಾಗಿರುವ ಗಿಡಗಳ ಬುಡಗಳು ಈ ಹುಳಗಳಿಂದ ನಾಶ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ಹುಳಗಳು ಸಹಾ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಾನಿ ವುಂಟುಮಾಡುತ್ತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದಾಗ್ಯೂ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಮಗೆ ರವಷ್ಟಾದರು ಚಿಂತೆಯನ್ನಾಂಟು ಮಾಡುವಹಾಗೆ ಸಮೂಹದೊಡನೆ ಅವುಗಳು ಯಿದುವರಿಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲವು. ಯಿದು ಮಾತ್ರವಾನೆ ಹುಳದ ಮೂರನೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಾರವಾ ಯೆಂಬದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಹುಳಗಳನ್ನೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದಗಳನ್ನೂ, ಸಹ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹುಳವು ಬಿಳಿ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳದಂತೆ ಅಲ್ಲವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ, ಇದು ಗಿಡಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿ ಯಿರುವದನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದಾಗಿರುವದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲೂ ಗಿಡದವಳಗಿನಿಂದ ಮರದ ಪುಡಿಯವುಂಡೆಗಳ ಕುಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ನೂಕುತ್ತಲಿ ಯಿರುತ್ತದೆ. ಬಿಳಿ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳವನ್ನಾ ನಾಶ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಹುಳವು ತಗಲಿರುವದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಕೂಡೆ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಅದು ಹತ್ತಿರುತ್ತದೋ ಅಂತಾ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ನಾಶ ಮಾಡುವದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೀರಿದ ವುಪಾಯವನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಯಿದುವರಿಗೂ ಧೈರ್ಯ ಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವು. ಬೇರುಗಳು ರಂಧ್ರಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಯಿವುಗಳನ್ನು ತೊಲಗಿಸಬೇಕು. ಯಿವುಗಳು ಚನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಬುಡವನ್ನು ನೆಲದಿಂದ ಕೆಲವು ಅಂಗುಲಗಳು ಬಿಟ್ಟು ರಂಧ್ರದಿಂದ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಕೊಯ್ಯಬೇಕು. ಆಗ ಬುಡದಲ್ಲಿ ರೆಂಬೆಗಳು ಬೆಗರಿ ೨ ಸಂವತ್ಸರಗಳೊಳಗೆ ಫಲ ಬಿಡುವದು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಕಡಾ ಅನೇಕ ಗಿಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಂತ ಕರ್ತನಿಗೆ ಫಲವಿರುವದು. ತೋಟದ ಮಾಲೀಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದಾ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಯಿತರರು ಈ ಬಾಧೆಯ ಗೊಡವೆಗೆ ಹೋಗದೇ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ. ರಂಧ್ರ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಗಿಡಗಳನ್ನಾ ನಾಶ ಮಾಡುವದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವೊಂದು ಸಂಭವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ವುಧ್ಯದೊಡನೆ ಈ ವಿಷಯವು ಲೋಕಲ್ ಪಾಂಟರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಯಾನೆ ಸ್ಥಳದ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಾರರ ಸಮಾಜದವರ ಆ ಲೋಚನೆಗೆ ಯಿದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುವದೆಂದು ನಾನು ನೆನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಮಾಜದ ಆಗ್ರಾಸನಾಧಿಪತಿಯವರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಉಪೇಕ್ಷೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಬೋರರ್ ಎಂಬ ಹುಳಗಳು ಹತ್ತಿದ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂತೆ ತೋಟದ ಸ್ವಂತಗಾರರನ್ನ ಸರಕಾರದವರು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡ ಬಹುದೋ ಯೆಂಬುವದನ್ನು ಕುರಿ

ತು ಅನೇಕ ಸಲ ನನಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಯಿಂತಾ ಹುಕ್ಕುಂ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡಬಹುದೆಂದುನ್ನಾ ಅದು ಜಾರಿ ಆದೀತೆಂದುನ್ನಾ ನನಗೆ ತೋರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನ ಕಮಿಷ್ನರ್ ವರರ ಆಲೋಚನೆಗಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳ ತಗಲಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕನು ತನ್ನ ತೋಟವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಗಿಡಗಳ ನಾಶಮಾಡುವ ಯಾವದಾದರು ವೊಂದು ವುಪಾಯವನ್ನ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಕೇವಲ ಜರೂರಾಗಿರುವದೆಂದುನ್ನು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದೆಂದುನ್ನು ನಾನು ನೆನಿಸುವದಲ್ಲದೇ ಈ ವಿಷಯವನ್ನ ಕುರಿತು ಕಮಿಷ್ನರ್ ವರರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

I have, &c.,

GEO. BIDIE, M. D.,

Commissioner for investigating the ravages of the Borer.

ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಕ್ಷೇಮಗಳ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳದಿಂದ ವುಂಟಾಗುವ ನಾಶಗಳನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಸುವ ಕಮಿಷ್ನರ್ ವರರಿಂದ-ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಕ್ಷೇಮಗಳ ಕಮಿಷ್ನರ್ ವರರ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿ ಸಾಜೇಬ್ ವರಿಗೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸೆ ೧೮೮೮ನೇ ಇಸವಿ ೪ನೇ ಜನವರಿ ಮತ್ತು ೧೮೮೯ನೇ ಸೆಂಬರ್ ಬಾಬತು ಲೆಫ್ಟರ್ ಮೊರಾಂ ಮಡಿಕೆರೆ. ಸೆ ೧೮೮೮ನೇ ಯಿಸವಿ ಡಿಶಂಬರು ೧೮ನೇ ತಾರೀಖಿನ ೮೪-೩ನೇ ಸೆಂಬರಿನ ತಮ್ಮ ಲೆಟರ್ ಬಂದು ಕಲಿಸಿತು. ಕಮಿಷ್ನರ್ ವರರ ಜಾಹೀತೀ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವದೇನಂದರೆ. ಕೊಡಗು ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ ಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಜಮಾಯಿಸಿದ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದನು. ಇಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೇರಿದಂತಾ ೩೪ ತೋಟಗಳನ್ನಾ ನೆಟಿವ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೇರಿದ ಅನೇಕ ತೋಟಗಳನ್ನಾ ಸಹಾ ನೋಡಿದನು. ತಮ್ಮ ಅಭೀನಿನಿಂದ ಬಂದ ಕೊಡಗು ದೇಶದ ಪರದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೇರಿದ ಪ್ರತಿ ತೋಟವಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ವರ್ಣದ ಗುರುತಿನಿಂದ ಬೋರರ್ ಯೆಂಬ ಹುಳ ತಗಲಿರುವ ತೋಟವನ್ನು ಹಸರು ವರ್ಣದ ಗುರುತಿನಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುಳಗಳನ್ನಾ ಸಹಾ ಕೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ವುಧ್ಯೇಶ್ಯವಿಲ್ಲದೇನೆ ದಟ್ಟವಾದ ಅಡವಿಯ ಪೂರ್ವ ಸರಪದ್ದನ್ನು, ಮತ್ತು ಜೋರಾದ ಮಳೆಯನ್ನು, ಕರೀ ಮರಗಳು, ಮತ್ತಿ ಮರಗಳು, ಬೆನ್ನುತ್ಯಾಗದ ಮರಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ವಿಶೇಷವುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶದ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು, ಶೇಗದ ಮರಗಳು ಯಿರುವ ಸ್ಥಳದ ಪಕ್ಷಮು ಯಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಧದ ಮರಗಳುಳ್ಳ ಸ್ಥಳ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿದನು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಪರದಲ್ಲಿ ದಿನಸಾವರಿ ವರ್ಣ ರೇಖೆಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧. ಅಡವಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಹಾಕುವದರಿಂದ ಹವಾಕ್ಕೆ ವುಂಟಾಗುವ ಫಲದವಿಷಯಕ್ಕೂ, ಹಾಲೀ ನನ್ನ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಯಿದು ಯೆಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಂಥ ಪಟ್ಟು ಯಿರುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ತಕ್ಕ ನಿಗೇ ಕೊಡೋಣವಾಯಿತು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಡವಿಗಳನ್ನು

ನಾಕ ಮಾಡೋಗದಿಂದ ಬೋರರ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂತಲೂ, ಕಾಫಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನಾಕರ ವಾಯಿತೆಂತಲೂ ನಾನು ಕಮ್ಮಿಷನರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮ್ಮತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇಕೆಂದರೆ ಯಿತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಭಾವವಾದ ಅಡವಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿದುಕೊಂಡು ವಂತಾ ಕೆಲಸ ಜರಗಿದದ್ದಾಗಲೂ ಮರಗಳಿಗೂ, ಮತ್ತು ಪ್ರೆರು ಗಳಿಗೂ, ನಾಕರವಾದಂತಾ ಹುಳಗಳು ವಿಕೇಷವಾಗಿ ಹಚ್ಚಿ ಯಿರುತ್ತವೆ. ಬದುಕಾಲದಿಂದಿರುವ ಪೊತ್ತಾದ ಅಡವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಕರವಾದಂತಾ ಹುಳಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಯೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಾವ ಮತ್ತು ತ್ಯಾವ ಯಿವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವು ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂತಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಿರುವ ಗಿಡಗಳು ಯಿವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿರೋಧವಾದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವದರಿಂದ ಈ ಹುಳಗಳು ವಾಸಸ್ಥಳದಿಂದ ಯೆಲ್ಲೆಲ್ಲೆ ಹೊರಗಡೆಗೂ, ತೋಟಗಳನ್ನೂ, ಕೀರುತ್ತವೆ. ಹುಳಗಳಿಗೆ ಸ್ವಭಾವಿಕ ಜೀವನವಾದ ಗಿಡಗಳು ನಾಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅವುಗಳು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ನಿ ಸ್ಯಂದೇಹವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳು ತವೆ. ಅಡವಿಯನ್ನು ನಾಕ ಮಾಡುವದರಿಂದ ದೇಶದ ಹವಾದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖದಲಾವಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿ ವಿಧ ವಿಧವಾದ ಹುಳಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೋರರೆಯೆಂಬ ಈ ಹುಳಗಳು ಬಿದರಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡು ತಿದ್ದನೆಂತಲೂ, ಕಳೆದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಸದರೇ ಗಿಡಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಕವಾಗಿ ಹೋದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಆ ಹುಳಗಳು ಅವುಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಾಫಿ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದವೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಿದರು ಮರಗಳು ಜೀವಿಸುವದು ೬೦ ವರುಷಗಳ ಪರಿಯಂತ್ರವಾದ್ದರಿಂದಾ ಅವುಗಳು ೬೦ ವರುಷಕ್ಕೆ ಫೊಂದಾವರ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಣಗಿ ಜೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಾ ಬೊಂಬೆ ನ ಗಿಡಗಳೂ ಫೊಂದೇ ವರುಷದಲ್ಲಿ ನಾಕವಾಗುವದಾಗಿ ಯೇಕ ವಯಸ್ಸು ಪ್ರಳಯಾಗಿ ಯಿದ್ದವು ಯೆಂಬುವದು ಅತ್ಯಲ್ಪಕರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಹುಳಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವದರಲ್ಲಿಯೇ ಯಿಥೇನೆ. ಈ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಯೇನಾದ ರು ಅಧಾರವಿರುತ್ತದೋ ಯಿಲ್ಲವೋ ಯೆಂಬುವದನ್ನು ಕುರಿತು ನಿತ್ಯ ಯವಾಗಿ ಯಿಸುವಂತಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಯಿರುವೆನು ಯೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಅಡವಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದದ್ದರಿಂದ ಹುಳಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಹ ಹೋದದ್ದರಿಂದಲೂ, ಅಥವಾ ಹೊರಟು ಹೋದದ್ದರಿಂದಲೂ, ಈ ಬೋರರ ಯೆಂಬ ಹುಳಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಿಯೇ ಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಯೆಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿ ಬಿಜವಾದ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಿಕೇಷವಾಗಿರುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ನೂ, ಅಡವಿಯು ಕಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಸಾಗುವಳಿಯಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಿವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದ್ವರೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತವೆ ಯೆಂದುನೂ ಸಹಾ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕೇಷ ಬೆಳೆ ಕೆಯುಳ್ಳವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಿತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರುವದ

ಕ್ಕೆ, ಪೊತ್ತಾದ ಅಡವಿಗಳು ವಿಕೇಷವಾಗಿರೋಣವು, ಮಳೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿರೋಣವು, ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯು, ಯಿವುಗಳ ಕಾರಣಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೩. ಕಾಫಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬೋರರ ಹುಳಗಳಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ, ರಂಧ್ರ ಮಾತುಸವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ, ಕೇವಲ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಲಾರವೆ ಯಾನೆ ಪ್ರಥಮಸ್ಥಿತಿ ಹುಳಗಳು ಅನೇಕ ಕಾಡು ಮರಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಲೆಮರದಲ್ಲಿಯೂ, ವಾಸಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳು, ಬೋರರ ಹುಳಗಳದ್ದಾಗಿ ಹಸಿ ಮರವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸದೇ ಯಾವಾಗಲೂ ವಣಗಿದ ಮರವನ್ನೇ ತಿನ್ನು ತ್ತವೆ. ಸವರಿ ಹುಳವು ಮತ್ತು ಬೋರರ ಯೆಂಬುವದು ಸಹಾ ಬೀಟರ ಅಥವಾ ಮಾತ್ರವೇ ಹುಳಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವುಗಳಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ. (ಈಗ ನಾಕರವಾಗಿರುವಂತಾ) ಬೆಳೆ ಕಾಫಿ ಬೋರರ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಕೈಟಿಸ್ ಯೆಂಬ ಜಾತಿಗೆ ಕೀರಿ ಯಿರುವ ದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕ್ರಿಮಿ ಕೀರಿ ಯಿರುವಂತಾ ಜಾತಿ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳಿಂದ ವಿಕೇಷವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸುವದರಿಂದಲೂ, ಕ್ರಿಮಿ ವಿಮೋಚನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಲಿರುವ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳು ನೂತನವಾದ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದಲೂ, ನಾನು ಅಲೋಚಿಸಿದಂತಾ ಕ್ರಿಮಿ ವಿಮೋಚಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಿಗೆ ಬಂದು ಕೀರುವ ವರಿಗೂ ಈ ಹುಳದ ಜಾತಿಯೂ ಹೇಳುವದಿಲ್ಲವು. ಈ ವರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಯೆಲ್ಲವೂ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಕಮಾಡುವದಾಗಿಯೇವೆ. ಯದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:- ಪ್ರೆ ಯೊನನ ಎಂಬ ಹುಳವು ಯುರೋಪ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಗಿಡಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ ಸಿರಾಂಬೇಯೆಂಬ ಜಾತಿಗೆ ಸಮ್ಮಂದವಾದ ಹುಳವು ವಿಲ್ಲೊ ಮತ್ತು ಆನ್ವರ್ ಯೆಂಬ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾಕಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ವರವಾ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಪಿರೂ ಮತ್ತು ಪ್ಯೂರ್ಟೋಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಕಾಲಿಡಿ ಯೆಂಬುವದು ಫರಿ ಯೆಂಬ ಗಿಡವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಸ್ಕೆಟ್ಟಿಟಿಸ್ ಯೆಂಬದು ಯಲಂ ಮುಂತಾದ ಬಲವಾದ ಮರವನ್ನು ನಾಕಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹೈರಿನಿಯನ್ ಅಥವಾ ಆಫ್ ಬೋರರ ಯೆಂಬುವದೊಂದು, ಬಿಲಿಲ್ ಯೆಂಬ ಹುಳ ವಿಕೇಷವಾದ ಟಾಮಿಕ್ಸ್ ಯೆಂಬುವದು ಜರ್ಮನಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದುಲಕ್ಷ ಪೈಸು ಮರಗಳನ್ನು ಫೊಂದು ಸಂವತ್ಸ ರದಲ್ಲಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿತು, ಹೈಲಿಗ್ರಾಸ್ ಯೆಂಬುವದು ಸ್ಕಾಟಲೆಂಡ್ ಸೀಮೆಯ ಫರಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಪಾಟಿವನ್ ಯೆಂಬುದು ಫೊಕ ಮತ್ತು ಯಿತರ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಈ ಘೋರವನ್ನು ನಿವರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳು ಅನೇಕಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕಾಫಿ ಬೋರರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಷವಾಗಿ ಅದು ತಗಲಿರುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡೆದು ನಾಕ ಮಾಡಿ ದುರಸ್ತಿಗಿರುವ ಮರಗಳ ತಿಗಿಸಿ ಮೇಲೆ, ಗುಡ್ಡಗಳು ಇಡುವದಕ್ಕಾಗದದ್ದಾಗಿ ಪೂರಾ ಹುಳವಿಗೆ ಬಾಧಕವಾದಂತಾ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಸುವದು ಜೊತು ಯಿಂಥಾವು ವೈವಾಧ್ಯವು ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರುವಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದರೂ ಕಾಣಿಸುವದಿಲ್ಲವು. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಟಿಸ್ ಯೆಂಬ ಹುಳವು, ಲೋಕಸ್ಕು ದಾಖಲೆಯು, ಸ್ಕೊಡಕೇಸಿಯಾ ಮೊದಲಾದ ಮರಗಳಿಗೆ ಬಳ

ನಾಕರವಾಗಿದೆ. ಕಾಫಿ ಬೋರರಹಾಗೆ ಯಿದು ಕೂಡ ಹಸಿ ಮತ್ತು ರೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವು ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕೀರದಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ವುಪಾಯವು ಕೆಂಪು ಹಿಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣಬರುವದಿಲ್ಲವು ಕೊಡಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿಧವಾದ ಬೋರರೆ ಎಂಬ ಹುಳುಗಳು ಮೇಲೆ ನಮೂದಿಸಿದಂತೆ ಮಾತೆಯಾನೆ ಹುಳದ ಲಾ ರವೆ ಅಂದರೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಿತಿಯು ಹುಳುವಾಗಿವೆ. ಜಾಜೀರಾ ಜಾತಿ ಗೆ ಕೀರಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲ್ಪಡುವ ಕೆಂಪು ಬೋರರೆ ಹುಳದ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೋಧಿಸುತ್ತಾ ಲಿದ್ದೇನೆ, ಸದರಿ ಜಾಜೀರಾ ನ ಮೃಂಘವಾದ ಜಾಜೀರಾ ಆಸ್ಥೂಲೀ ಅಥವಾ, ಅಡವಿ, ಲೆವರಡೆ ಮಾತ್ರ ಯೆಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಜಾತಿಯ ಹುಳವು, ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಯಲಂ, ಆಪ್, ಜೀಡ್, ಬರಬ್, ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು, ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ವೇರು, ಕೀಲು, ವಾಲೆನಡಿ, ಮೊದಲಾದ ಗಿಡಗಳನ್ನು, ವಿಕೇಷವಾಗಿ ನಾಕಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮೂದಿಸಿದ ರ ಲಾರವಾಯಾನೆ ಪ್ರಥ ಮ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಳಗಳನ್ನು, ಇವುಗಳ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಬೊಗ್ಗು ವಂತಾ ವೊಂದು ತಂತಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚುವದರಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು "ಗಿಡರಟೆ ಕಾಂಡವೆಂದೆ" ಯಾನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ವಿಷ ಮಯವಾದ ನೀರು ಇವುಗಳ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವದರಿಂದಲೂ, ತೋಟಗಾರರು ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆ, ಕೆಂಪು ಬೋರರೆ ಎಂ ಬ ಹುಳವು ಸಿರ್ಲೀ ದೇಶದ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಯಿರು ತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಕೇಷವಾಗಿ ಹಾನಿ ವುಂಟು ಮಾಡ ದಿರುವದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವದೊಂದು ತರದಾದ ಮಾಡಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವು. ಯಳ ಕಾಫೀ ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲಿರುವ ಶಿಗರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾಕ ಮಾಡುವಂತಾ "ರಿಂಗರೆ" ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ "ಆಗ್ರೊಟಿಸ್" ಅಥವಾ "ಡಾ ರಕ್ತಮಾತ್" ಯೆಂಬದರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹುಳುವಾಗಿವೆ, ಇದು ಸಿ ರ್ಲೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರೀಗ್ರಬ್ ಯೆಂಬದಾಗಿ ಕರಿಯಲ್ ಪಡುತ್ತದೆ.

೪. ನಾನು ಸಾಬಕು ರಿಪೋರ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ತರುವಾಯ ನೆಟ್ಟ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಾಫೀ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ "ಟಾಮಿಕಸ" ಯೆಂಬುದರ ಜಾತಿಗೆ ಕೀರದ ಬೀಟಲ್ ಯೆಂಬ ವೊಂದು ಹುಳವನ್ನು ನೋಡಿದೆನು ಇದು ಯಂಗಪ್ರೈಮೇರಿನ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿನ್ ಯೆಂಬುವದನ್ನು ಕೊರದು ಕಪ್ಪಾಗಿ ಮಾತಿ ನಾಕ ಮಾಡುವದು. ಈ ಹುಳುಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರಾ ಬೆಳೆದಂತಾವು ಸೂ ಬೆತಲೆಯಪ್ಪು ಗಾತ್ರವೇ ಯಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಫಲಬಿಡುವ ಯಳೇ ಮರ ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹಲಾಕು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ವೊಂದು ವಿಧವಾದ ಮಿಡತೆಯು ಕಾಫೀ ಯಲೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಭಕ್ಷಿ ಕಿ ಫಸಲನ್ನು ವಿಕೇಷವಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತದೆ.

೫. ಕೊಡಗು ಕೀಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವಂತಾ ಕಾಫೀ ಮರದ ಮೇಲೆ ಯಿರುವ ಪಾಚಿಗಳ ಜಮಾವಣೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಮಟ್ಟ ಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೆ ಯಿವುಗಳ ಕಾರಣ ಫಲ, ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾನು ಆಪೈರೆ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸು ತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ವುದಾಹರಣೆ ಕೊಡು ವದಕ್ಕಾಗಿ, ಕೊಳೇ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳಿಂದ ನಾಕ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಂ ತಾ ಕಾಫೀಗಿಡಗಳ ಬಾಬತು ಮೈಕ್ರಾಗ್ನೋಮಿಯಾನೆ ದುರ್ಬಿನಿ ನ ದೆಕೆಯಿಂದ ಯಾಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಾಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ,

ಬೇರೆಬೇರೆ ತೋಟದ ಮಣ್ಣು ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ತರಿದ್ದೇನೆ, ಯಿನ್ನು ಮೇಲೆ ನನಿಗೆ ಸಾವಕಾಶವಿದ್ದಾಗ ಯಿವುಗಳ ಮಿಶ್ರತೆಯನ್ನು ಕು ರಿತು ಅಜಮಾಯಿಸಿ ಮಾಡಸೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

೬. ಬೋರರೆ ಯೆಂಬ ಹುಳವು ಬರದಹಾಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವದ ಕ್ಕೂ, ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಾಕ ಮಾಡುವದಕ್ಕೂ, ವೊಂದು ವುಪಾಯ ವನ್ನು ಹುಡುಕುವದೇ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಿವುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸ್ವಭಾವಗಳ್ಳು ದ್ದರಿಂದ ಯಿದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ವುಪಾಯವನ್ನು ಹುಡುಕುವದು ಬಹಳ ದುರ್ಘಟವಾದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಪರಿಯಾಯ ದಿಂದ ಸಾಗಗೊಳಿಸುವೆನೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ, ಸೇವತ್ಸರದ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯೂ, ಈ ಹುಳವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಆಕಾರದಿಂದ ಕಾ ಣುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕೆಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಂತರಾ ಯಿವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಾಕ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗಲಾರದೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ, ಮತ್ತು ಯಿ ವು ಪ್ರಥಮದ್ವಿತೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಯಳೇ ಮರಿಗಳಾಗಿರುವ ಗಿಡದ ಮ ಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಗೂಡುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಗಿಡ ಗಳಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲದೆ, ಯಿವುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಇ ಲ್ಲವು, ತಾತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ನೆಲದಿಂದ ರೆಂಬೆಗಳ ವರಿ ವಿಗೂ ಹೊಸ ಪಾಚಿಹಾಕಿ ಮುಚ್ಚುವದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ದೆಂದು ಯೆಣಿಸುತ್ತೇನೆ, ಈ ಪಾಚಿಯು ೨ ಅಂಗುಲ ಘನವಾಗಿರ ಬೇಕು. ಯಿದು ನಾನಿಂದ ಅನೇಕ ಕಟ್ಟುಗಳು ಬಿಗಿಯುಬಟ್ಟರೆ ಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಯೇ ಯಿದು ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟರೆ ಯಿದು ಜೀವಿಸುವದಲ್ಲದೆ ಕ್ಷಿಪ್ರದಲ್ಲಿ ಯೇ ಬುಡದ ಸುತ್ತಲೂ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಹುಳಗಳು ಬುಡಕ್ಕೆ ಕೀರಿ ಗೂಡುಗಳು ಯಿಡದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಬಲೀ ಯ್ಯವಾದ ಆತಂಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪಾಚಿ ಹೊದಿಕೆಯೂ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕಿಂಚಿತ್ ಪೂನವಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯವಾದ ಬೋರರೆ ಹುಳ ದಿಂದ ಬಿಡಗಡೆ ಮಾಡುವದರಿಂದ ಯಿದರ ವುಪಯೋಗವು ಬಹಳ ವಾಗಿದೆ, ಪಾಚಿಯ ಕೆಳಗೆ ಬೋರರೆ ಹುಳವು ಮೊಟ್ಟೆಗಳೆಲ್ಲಾಗ್ಯೂ ಪಾಚಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಲೇ ಯಿವು ಮೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವದಿಲ್ಲಾ, ಸೀತೋನಾನ್ ಯೆಂಬ ಗಿಡದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಲಕಿ ರಾಯಿಡನೆಯಾ ನೇ ಲವಣವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ಟರ್ ಮೆ ಕೆಯಿವಾತ್ ಯೆಂಬವರಿಂದ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಪಾಚಿಯನ್ನು ವುಪ ಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಯಿಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬೊಗು ಕೀಲೆಂಣೆಯಾಗರೆ, ಅಥವಾ ಯಿದರೊ ದನೆ ಮೀನುಯೆಂಣೆ ಮಿಶ್ರಮಾಡಿ ಗಿಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸವರಿದ ಪಕ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಹುಳಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಯಿದು ದುರ್ಗಂಧವಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಯಿ ವುಗಳು ಗಿಡಗಳ ಸಮೀಪ ಬರಲಾರದು. ವೊಂಥತ್ತು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂ ಚೆ ಕೀಲೆಂಣೆಯನ್ನು ಸವರಿದ ಕೆಲವು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಾನು ನೋಡಿದೆನು. ಯಿವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಳೆಬಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸದರಿ ದುರ್ಗಂಧ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರು ಕಡಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವು. ಆದಾ ಗ್ಯೂ ಈ ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು, ಸದರಿ ಕೀಲೆಂಣೆಯ ದುರ್ಗಂಧವು ತ್ವರೇಯಲ್ಲಿ ಯೇ ಹೋಗುತ್ತೆಂದುನ್ನೂ ಇದು ಹಚ್ಚಿ ದ ಕಾಫೀ ಗಿಡಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವದಿಲ್ಲವೆಂದುನ್ನೂ ಹೇಳಲ್ಪ

321
ಹುವದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂಗತಿಗಳು ಸೂಚನೆ ಯಿದ್ದೇನೆ, ಕೆಲವು ತೋಟ
ಗಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹ ಹಚ್ಚುವುದುಂಟು, ಆದರೆ ಪೊಂದು
ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯೆಲ್ಲಾ ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಘಳೆಯ ದೇಶ
ಯಿಂದ ಗಿಡಗಳು ಅಲ್ಲಾಡಿದಾಗ ಯಿದು ಪುನರೋದ್ಧೇಗವ ಪ್ರಯತ್ನ
ಕ್ತ ಯಿದು ಯೋಗ್ಯವಾದ್ದಲ್ಲವು. ನೇಟಿವ್ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಮ
ನೆಗೂ, ಮತ್ತು ನೆಲಕ್ಕೂ, ಹಚ್ಚುವ ಸಗಣೆ, ಮಣ್ಣು ಯಿದಕ್ಕಿಂತ
ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾಗಿಯೂ, ಸುಣ್ಣಪುಟ್ಟದಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ಬಹಳ ಅಘ
ವಾಗಿಯೂ, ಯಿದು ಎಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

೨. ಕಾಫೀ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೆರಳನ್ನು ಪುಂಟು ಮಾಡುವದ
ಕ್ಕೂ, ಬಲವಾದ ಘಳೆಯಿಂದ ಕಾಪಾಡುವದಕ್ಕೂ. ಸಹ ಅನೇಕ
ತೋಟಗಾರರು ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆ
ಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಿಷ್ಟಪ್ರಳವರಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ಕೊಡಗು ದೇಶದ
ದಕ್ಷಿಣ ಪಾರ್ಶ್ವದ ನೈರುತ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನ ಯಿಳುಚಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಿರುವ
ಕಾಫೀ ಗಿಡಗಳು ಯಿಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಅತಿವೇಗವಾಗಿ ಬೀಳುವದರ ದೆಶೆಯಿಂ
ದ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋಗಿ ಯಾ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಯಿಲ್ಲಿ ಕಾ
ಫೀ ಬೆಳೆಯಲಾರದೆಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು, ಯಾಕಾನ್ಯಾ ದಿ
ಕ್ಕಿನ ಮಳೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಸುಡುವಂತಾ ಗಾಳಿಯೂ ಕಾಫೀಗೆ
ಹಾನಿಕರವಾಗಿವೆ. ನೆರಳಿಗೂ, ಅಸರೆಗೂ, ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂ
ತಾವುಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ. ಕಾಡು ಹಲಸಿನಮರ, (ಪೈಕನ್ ಆನ
ಪರಿವಾ) ಯಾನ ಸ್ಯಾಂಡವೇಪರಿ ಮರ, (ಪೈಕನ್ ಗೋಮರಟ)
ಯಾನೇ ಅತ್ತಿಮರ (ಸ್ಪೋನಿಯಂ ವಿಗಟೀ) ಯಾನೇ ಜೋಗು ಮರ
ಯಿವುಗಳೇ ಯಿವುಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿ ಯಾಗುವಂತಾವುಗ
ಳಲ್ಲದೇ ತನ್ನವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನೇ ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ತೋಟಗಾರರಿಂ
ದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೊಬ್ಬರವು ಬಹಳವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾದಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪ
ಡುವದು.

೪. ಕಾಫೀ ಕಿವಾಯಿ ಯಿತರ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಳ
ಸುವದಕ್ಕೆ ಅರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅ
ವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಜೈನೀಸ್ ಗಾ
ನ್ ಕ್ಯಾತ್ ಪಾಂಡೆ ಯೆಂಬ ಗಿಡದ ತುಂಡುಗಳನ್ನು ಸೂಪರ್
ಡೆಂಟೆ ಸಾಡೇಬರವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು, ಆದು ಮಡಿಕೆ

ಯಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಕೋಕಾ ಯೆಂಬ ಗಿಡವುಕೂಡ ಅಜ
ಮಾಯಿಷಿ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಕೋಂಚ ಕಳುಹಿಸುವ
ಬಗ್ಗೆ ತೀರವಾಂಕೂರು ದಿವಾಸರವರಿಗೆ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡ್ಲೆನೆ.

೫. ಕಾಫೀ ಬೆಳೆಯು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯಿದೆ,
ಮತ್ತು ಯಿಂತಾ ಯಿಂಪಾದ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ದೆಶೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ತೋ
ಟಗಾರರು ಮುಂದೆ ಫಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೋರಿಕೆಯುಳ್ಳ ಅಭಿಪ್ರಾ
ಯವನ್ನು ಪಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಬೋರೆರ ಯೆಂಬ ಹು
ಳವು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿಸೃದ್ಧಿ ಯಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ.
ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಯಾಗುತ್ತಲಿದೆ. ಇದು ನನಿಗೆ ಸಂತೋಷವೆ,
ಕೋರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಕೇಕಡಾ ೫೪ ಮೇರೆ
ಹುಳಗಳು ಸತ್ತು ಬಿದ್ದು ಯೆದ್ದವು. ಈ ಹುಳಗಳಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ
ರೆಕ್ಕೆ ಗಳುಂಟಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅಗೋಚರವಾಗಿರುವದರಿಂದಲೂ, ಬೇ
ಸಿಗೆಕಾಲ ಪುರುವಾದ ಮೇಲೇನೆ ಕೋರಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಂ
ಭವಿತ ತೊಂದರೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಾಣ ಬರುವದರಿಂದಲೂ,
ಸಹ ಈಗ ಬಾಧಕಕರವಾಗಿರುವದರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೃಪಿ
ಕರವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ,
ನನ್ನ ಆಖ್ಯೇರಿ ಲೆಟ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾದಿನಲ್ಪಟ್ಟ ರೋಕೆಂಟೆ ಯೆಂ
ಬ ಹುಳವು ಬೋರೆರ ಯಿರುವ. ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೀರುವದಕ್ಕಾಗಿ
ಕೋರದು ಈ ಹುಳಗಳ ನುತಿನ್ನತ್ತಲೇ ಯಿವೆ. ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ
ಯೂ, ಮೈದಾನವಾಗಿರುವ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಯಿದು ವಿಕೇಷ ಹೋಗು
ವಂತೆ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಕೀಳು ಪೈರಿನಂತೆ ವಿಕೇಷವಾಗಿ ನೆ
ರಳುವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕಾಫೀ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ
ಕೊಡಗಿನ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕೋಂಚವಾಗಿ ಬಿದ್ದದರಿಂದ
ಲೂ, ಭೂಮಿಸಾರ ಕಮ್ಮಿಯಾದ ದೆಶೆಯಿಂದಲೂ, ಫಸಲ್ ಚ
ನ್ನಾಗಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಹೋಯಿತು, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ತೋಟಗ
ಳಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಯೆಲೆಗಳಲ್ಲ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ರಂಜಗಳ ಕೊನೆಗಳು
ವಣಗಿಹೋಗುತ್ತಲಿವೆ.

I have, &c,

GEO. BIDIE, M. D.,

Commissioner for investigating the
ravages of the Borer.